

Uitspraken van Kees Both over de (driejarige) stamgroep.

Kees Both was studiesecretaris van de NJPV en is schrijver van “Jenaplan in de 21ste eeuw”.

Kees was en is nog steeds een fervent voorstander van de driejarige stamgroep. In de tijd dat hij deze uitspraken op papier zette, was er nauwelijks sprake van discussie op dit gebied.

Het septembernummer in 2014 over de groepssamenstelling heeft als titel “Heterogene stamgroepen”. Gelden de gedachten van Petersen over heterogene stamgroepen nog in de huidige tijd, bij de kinderen van nu en bij onze visie op onderwijs en opvoeding?

Bekijk onderstaande uitspraken over **heterogeniteit** en **hoe is dat in jouw stamgroep?**

1. Kinderen zijn achtereenvolgens jongste, middelste en oudste in een groep. Door hun veranderende positie leren ze hun eigen mogelijkheden kennen en verschillende bijdragen te leveren aan de groep. Inclusief het ontwikkelen van hun potentiële leiderschapskwaliteiten.

In principe kunnen jongere kinderen ook leidinggeven aan oudere kinderen.

2. Kinderen blijven langere tijd deel uitmaken van de groep (meestal drie jaar), waardoor een goede pedagogische sfeer wordt vastgehouden en een cultuur zich ontwikkelt van “zo doen we dat hier”.

Er is continuïteit en verandering, omdat er jaarlijks kinderen vertrekken en binnenkomen en een deel van de kinderen blijft.

3. Oudere kinderen verlenen hulp. Van méér weten en kunnen, levenservaring wordt gebruik gemaakt.

4. Kinderen werken zelfstandiger. Minder afhankelijk van de stamgroepleider.

Er is meer zelforganiserend vermogen in de groep.

Kinderen worden probleemeigenaar.

<p>5. Stamgroepleiders uit dezelfde bouw hebben vergelijkbare onderwijsleersituaties waardoor de onderlinge bespreekbaarheid in een bouwoverleg groter wordt.</p>
<p>6. Speel – en werkgroepen (tafelgroepen) worden op natuurlijke wijze gevormd.</p>
<p>7. Mogelijke terugval of stagnatie in ontwikkeling heeft geen directe gevolgen voor het deelnemen aan het stamgroep leventje.</p>
<p>8. Er ligt minder accent op het vergelijken van leervorderingen dan in de klassikale setting. Ieder kind komt meer tot haar of zijn recht. Kinderen van elke leeftijd kunnen op hun tijd hun volle potentieel ontwikkelen. Minder concurrentie en meer ruimte voor coöperatie.</p>
<p>9. Door de bewust vergrote leeftijdsspreiding noodzaakt de stamgroep eerdere tot het individualiseren.</p>
<p>10. Kinderen die meer kunnen blijven in hun sociale groep en kunnen zich daardoor harmonischer ontwikkelen dan een kind dat op basis van intellectuele prestaties te snel doorgroeit. (Mooi... Typisch negentiger jaren. Ton.)</p>
<p>11. Kinderen die bepaalde vaardigheden bezitten werken stimulerend ten aanzien van kinderen die deze vaardigheid nog niet bezitten.</p>

